

Adroddiad ar Ddarparu Addysg Grefyddol yng Nghonsortïwm Ysgolion Ysgol Uwchradd Dinbych

ar gyfer CYSAG - Mehefin 2012

1. Cefndir:

Ar ôl ymweliadau gan yr Arolygydd / Ymgynghorydd AG â'r ysgolion yn ystod tymor y Gwanwyn, cytunwyd adroddiad ar yr ymweliadau a'r materion a'r deilliannau gyda'r ysgol. Yn dilyn mae'r Nodweddion Da, Gwendidau a'r Argymhellion ar gyfer pob ysgol, a chrynodeb cyffredinol o'r consortïwm cyfan.

2. Darnau o'r Ymweliadau Ysgol:

a) Ysgol Uwchradd Dinbych

Nodweddion da

- Mae'r cynllun gwaith yn addasu gwrslyfrau 'Fframwaith AG' i ofynion y maes llafur a gytunwyd.
- Er bod y data'n cael ei ddadansoddi, mae'r adran wedi cydnabod yr angen i ffurfioli sut mae'n defnyddio data. Mae hyn yn darged adrannol ar hyn o bryd.

Meysydd Datblygu

- Defnyddio data. Dylid ffurfioli strategaethau i hysbysu athrawon sut bydd disgyblion sy'n tanberfformio yn cael eu cefnogi.
- Gwella canlyniadau cwrs cyfan - posibilrwydd o ddefnyddio Manyleb B
- Gwella canlyniadau cwrs byr - caniatáu i ddisgyblion y dyraniad amser cyfan fel yr argymhellir ym manyleb arholiadau CBAC a hefyd medru cwrdd â'r 5% gofynnol mewn amser cwricwlwm yn unol â chyfarwyddyd Maes Llafur a Gytunwyd Sir Ddinbych ar gyfer AG

Argymhellion

- Portffolio o waith wedi ei lefelu. Canolbwyntio gweithgareddau i sicrhau bod gwaith Lefel 7 yn pwysleisio ystod o syniadau ac amrywiaeth eang credoau, athrawiaethau ac arferion.

b) Frongoch

Nodweddion da

- Dogfennau cynllunio a phwnc yn rhagorol.
- Mae'r Unedau wedi eu cysylltu'n uniongyrchol â chwestiynau allweddol

Meysydd Datblygu

- Annog datblygu sgil AG 'Mynegi' mewn gwaith ysgrifenedig yn y mwyafrif o'r gwersi.
- Targedau presennol y cynllun Datblygu Pwnc yw:
 - a) Monitro ac addasu'r cynllun gwaith newydd
 - b) Diweddarau'r portffolio
 - c) Adolygu a dadansoddi'r lefelau

Argymhellion

- Mae 'cysylltu' a 'mynegi' yn faterion trafodaeth mewn llawer o wersi AG, ond a gaiff ei gofio? Gellid ei ddefnyddio fel bachyn ar gyfer y wers nesaf?
- Ar ôl pob trafodaeth, ysgrifennu nifer o bwyntiau pwysig (gwahaniaethu: 5 gair, brawddeg, 50 gair, 100 gair) gyda strwythur cwestiwn penodol, beth oeddech yn ei hoffi, beth nad oeddech yn ei hoffi?, beth a'ch ysbrydolodd? Bydd hyn yn caniatáu i'r disgyblion wella eu gallu i ysgrifennu eu barn hwy a barn eraill.

c) Ysgol Gwaeynog

Nodweddion da

- Cynllun ac adnoddau da ar gyfer cydaddoli.
- Dangosodd disgyblion ddealltwriaeth dda ynglŷn â pham y mae Cristnogion yn ymrydio
- Datblygu AG, ei integreiddio i mewn i weddill y Cyfnod Sylfaen.

Meysydd Datblygu

- Cyngor yr ysgol i greu cofnod o gydaddoli (gweler yr argymhelliad)
- Targedau presennol yr ysgol ar gyfer AG:
- Gweithedu'r cynllun gwaith newydd o fewn cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen, Medi 2012.
- Olrhain cynnydd disgyblion mewn AG yn ffurfiol, ymgorffori AG yn y 7 maes sydd eisoes ar daenlen Excel.

Argymhellion

- Gofyn i aelodau cyngor yr ysgol gadw portffolio ar gyfer Cydaddoli yn cynnwys ffotograffau a sylwadau gan y disgyblion ar gyfarfodydd ysgol gyfan a chyfarfodydd dosbarth ynghyd â gwasanaethau ac ymweliadau â'r eglwys.

ch) Ysgol Heulfre

Nodweddion da

- Addasir y disgrifyddion lefel i bob uned.
- Teithiau ac ymweliadau.

Meysydd Datblygu

- Archwilio 'ystod AG' mewn gwaith pwnc i sicrhau cynnwys AG
- Rhoi mwy o gyfle i ddisgyblion fynegi a chysylltu gydag AG trwy eu gwaith ysgrifenedig.

Argymhellion

- Mae 'cysylltu' a 'mynegi' yn faterion trafodaeth mewn llawer o wersi AG, ond a gaiff ei gofio? Gellid ei ddefnyddio fel bachyn ar gyfer y wers nesaf?
- Awgrym .. Ar gyfer 5! Ar ôl pob trafodaeth, ysgrifennu nifer o bwyntiau pwysig (gwahaniaethu: 5 gair, brawddeg, 50 gair, 100 gair) gyda strwythur cwestiwn penodol, beth oeddech yn ei hoffi, beth nad oeddech yn ei hoffi?, beth a'ch ysbrydolodd? Ac ati ... Cael trafodaeth ddosbarth, trafodaeth 2 funud mewn parau, 2 funud o dawelwch i fyfyrion ac yna eu hysgrifennu. Gellid defnyddio hyn fel man cychwyn y wers nesaf neu ddolen i'r dasg nesaf. E.e. cael 2

berson gyda barn wahanol/cred wahanol ac ati ... ysgrifennu hyn i lawr.

d) Ysgol Cefnmeiriadog

Nodweddion da

- Cael cyfranogiad y dysgwyr trwy osod yr olygfa ar gyfer pwnc Pererindod
- Defnydd gweledol straeon y Beibl ar gyfer Cydaddoli.

Meysydd Datblygu

- Creu portffolio wedi ei lefelu
- Cynnwys yr amcanion o'r maes llafur a gytunwyd yn y polisi
- Gwahanu gwaith papur Cydaddoli ac AG mewn dwy ffeil

Argymhellion

- Cynnwys y gweithgareddau a'r syniadau deniadol yn y cynllun gwaith e.e. damhegion Lego.

dd) Ysgol Llanelwy

Nodweddion da

- Cynllun gwaith manwl.
- Llyfr llawr yn cynnwys uchafbwyntiau gwaith AG

Meysydd Datblygu

- Diweddarau'r polisiâu presennol ar AG a chydaddoli
- Portffolio i gynnwys enghreifftiau o waith y disgyblion yn mynegi eu barn a'u teimladau

Argymhellion

- www.Max7.org ar gyfer caneuon a fidios ar gyfer AG a Chydaddoli

e) Ysgol y Parc

Nodweddion da

- Gwaith cynllunio cynhwysfawr
- Ystod a safon gwaith yn y llyfrau AG yn rhagorol
- Diwrnod 'profiad' Holi

Meysydd Datblygu

- Nid oes meysydd penodol ar gyfer datblygiad

Argymhellion

- Defnyddio Doli Persona i helpu'r disgyblion i ganolbwyntio ar gredoau ac arferion Hindw
- Defnyddio ethos yr ysgol fel canolbwynt, disgyblion i ysgrifennu gweddi i'r ysgol

f) Ysgol Bodfari

Nodweddion da

- Mae'r gwaith cynllunio yn gynhwysfawr a manwl
- Mae'r cylch 4 blynedd ar gyfer Cydaddoli yn dda.
- Gwaith yn dangos y 3 sgil craidd

Meysydd Datblygu

- Defnyddio'r 3 sgil craidd fel 'Amcanion' ar gyfer AG yn y polisi

Argymhellion

- Ystyried dogfen 'AG yn y Cyfnod Sylfaen' i wella AG yn natur traws-gwricwlaidd yn y Cyfnod Sylfaen.

ff) Ysgol Esgob Morgan

Nodweddion da

- Ystod y gwaith yn llyfrau ymarfer y disgyblion
- Cynllunio a chynllun gwaith.

Meysydd Datblygu

- Parhau gyda safon uchel AG.

Argymhellion

- Nid oedd unrhyw argymhellion

g) Ysgol Henllan

Nodweddion da

- Cynllunio consortiwm
- Ystod yr adnoddau a ddefnyddir i ddysgu AG
- Disgyblion yn mynegi eu teimladau a'u barn yn y sesiwn gyflawn yn y wers a gafodd ei harsylwi
- Cysylltiadau gyda'r eglwys a'r capel lleol

Meysydd Datblygu

- Gwella'r llyfr a ddefnyddir i ddangos tystiolaeth ymweliadau AG. Gallai disgyblion gynnwys sylwadau ar yr ymweliadau neu dasgau a gweithgareddau eraill maent wedi eu gwneud mewn AG
- Cynnwys mwy o waith ysgrifenedig 'mynegi' yn llyfrau'r disgyblion
- Targedau yn yr hunanarfarniad
- Defnyddio'r gridiau yn y canllaw cynhwysfawr i olrhain cynnydd disgyblion mewn AG

Argymhellion

- Caniatáu i'r disgyblion nodi eu syniadau neu eu barn ar ôl trafodaeth. Gellid cynnwys cwestiynau mynegi mewn sesiynau llawn

a helpu canolbwyntio gweithgaredd ysgrifenedig bychan yn crynhoi'r hyn maent wedi ei drafod neu wedi meddwl amdano yn y wers.

- Os yw disgyblion yn gwneud gwaith prosiect estynedig sy'n lleihau'r dystiolaeth mewn llyfrau, gofyn i'r disgyblion greu cofnod fel dyddiadur o'r hyn y maent wedi ei wneud ym mhob wers. Gallai disgyblion greu targedau ar y dechrau ac arfarnu eu cynnydd ar ddiwedd pob wers.

ng) Ysgol Termeirchion

Nodweddion da

- Nododd adroddiad adran 50 yr Eglwys yng Nghymru bod disgyblion yn ymwybodol o ethos Cristnogol yr ysgol ac mae ganddynt wybodaeth a dealltwriaeth da o'r cwricwlwm.

Meysydd Datblygu

- Roedd argymhellion adroddiad adran 50 fel a ganlyn:
 - Cofnodi pob gweithred o addoli a chynnwys tawelwch ym mhob gweithred
 - Sicrhau bod gwasanaethau yn Gristnogol o ran natur
 - Defnyddio'r flwyddyn eglwysig
 - Cysylltiadau gyda'r cwricwlwm a phrofiadau
 - Adolygu'r Polisi Addoli
- Pan gaiff AG ei adolygu yn rhaglen fonitro'r ysgol, creu portffolio o waith wedi ei lefelu.

Argymhellion

- Creu gweddi ar gyfer yr ysgol, gan gynnwys y disgyblion
- Gwefannau defnyddiol ar gyfer Cydaddoli...
www.collectiveworship.com, gwefan ysgol plant iau Woodlands a
www.max7.org

3. Sylwadau Cyffredinol

Nodweddion da

Mae llawer i'w ddathlu o ran nodweddion da ysgolion y consortiwm, yn enwedig y tri maes a nodwyd mewn mwy nag un ysgol:

- Cynllun gwaith manwl
- Gwaith cynllunio cynhwysfawr
- Ystod a safon gwaith mewn llyfrau AG

Y meysydd canlynol ar gyfer ysgolion unigol yw:

- Mae'r adran wedi cydnabod yr angen i ffurfioli sut mae'n defnyddio data. Mae hyn yn darged adrannol ar hyn o bryd
- Dogfennau cynllunio a phwnc yn rhagorol
- Mae'r Unedau wedi eu cysylltu'n uniongyrchol â chwestiynau allweddol
- Cynllunio ac adnoddau da ar gyfer Cydaddoli
- Dangosodd y disgyblion ddealltwriaeth dda ynglŷn â pham y mae Cristnogion yn ymrydion yn ystod Grawys
- Datblygu AG, gan ei hintegreiddio o fewn gweddill y Cyfnod Sylfaen
- Disgrifyddion lefel yn cael eu haddasu i bob uned
- Teithiau ac ymweliadau
- Cael cyfranogiad dysgwyr trwy osod y sefyllfa ar gyfer pwnc Perernidod
- Defnydd gweledol straeon y Beibl mewn gweithredoedd o Gydaddoli
- Llyfr llawr yn cynnwys uchabwyntiau gwaith AG
- Diwrnod 'profiad' Holi
- Mae'r cylch pedair blynedd ar gyfer cydaddoli yn dda
- Gwaith yn dangos y 3 sgil craidd
- Cynllunio consortiwm
- Ystod adnoddau a ddefnyddir i ddysgu AG
- Disgyblion yn mynegi eu teimladau a'u barn yn y sesiwn lawn yn y wers a gafodd ei harsylwi
- Cysylltiadau gyda'r eglwys a'r capel lleol

- Adroddiad adran 50 yr Eglwys yng Nghymru yn nodi bod y disgyblion yn ymwybodol o ethos Cristnogol yr ysgol a bod ganddynt wybodaeth a deallwriaeth dda o'r cwricwlwm.

Meysydd Datblygu

Roedd tri maes datblygu a nodwyd mewn mwy nag un ysgol:

- Targedau yn y pwnc / cynllun datblygu'r ysgol
- Cynnwys yr Amcanion o'r Maes Llafur a gytunwyd yn y polisi
- Annog / caniatáu / cynnwys mwy o gyfle i ddisgyblion fynegi a chysylltu ag AG yn eu gwaith ysgrifenedig

Ar gyfer ysgolion unigol:

- Defnyddio data
- Gwella canlyniadau cwrs llawn - posibilrwydd o ddefnyddio Manyleb B
- Gwella canlyniadau cwrs byr
- Cyngor yr Ysgol i greu cofnod o gydaddoli
- Gweithredu Cynllun Gwaith o fewn y Cyfnod Sylfaen
- Orlhain cynnydd disgyblion yn ffurfiol, ymgorffori AG yn y saith maes sydd eisoes ar y daenlen Excel
- Archwilio ystod AG mewn gwaith pwnc i sicrhau cynnwys AG
- Creu portffolio wedi ei lefelu
- Gwahanu gwaith papur cydaddoli ac AG mewn dwy ffeil
- Diweddarau'r polisiâu presennol ar AG a chydaddoli
- Portffolio i gynnwys engreifftau o waith disgyblion yn mynegi barn a theimladau
- Parhau gyda safon uchel AG
- Gwella'r llyfr a ddefnyddir i gofnodi tystiolaeth o ymweliadau a theithiau AG. Gallai gynnwys sylwadau disgyblion ar yr ymweliadau a'r teithiau neu dasgau a gweithgareddau eraill maent wedi eu gwneud mewn AG.
- Targedau hunanarfarnu
- Defnyddio'r gridiau o'r canllaw cynhwysfawr i olrhain cynnydd disgyblion mewn AG
- Argymhellion Adran 50

Argymhellion

Roedd tri maes argymell ar gyfer mwy nag un ysgol:

- Trafodaeth o'r gwersi i'w defnyddio fel bachyn ar gyfer y wers nesaf
- Gwefannau defnyddiol yw www.collectiveworship.com a www.Max7.org am ganeuon a fidios ar gyfer AG a chydaddoli
- Cynnwys disgyblion wrth greu gweddi ar gyfer yr ysgol

Roedd y canlynol ar gyfer ysgolion unigol:

- Portffolio gwaith wedi ei lefelu
- Cyngor yr Ysgol i gadw portffolio cydaddoli yn cynnwys ffotograffau / sylwadau gan ddisgyblion ar gyfarfodydd ysgol gyfan a chyfarfodydd dosbarth ynghyd â gwasanaethau ac ymweliadau â'r eglwys
- Cynnwys y gweithgareddau a'r syniadau mwy deniadol yn y cynllun gwaith e.e. damhegion Lego
- Defnyddio Doli Persona i helpu'r disgyblion ganolbwyntio ar gredoau ac arferion Hindw
- Caniatáu i'r disgyblion ysgrifennu eu syniadau neu eu barn ar ôl trafodaeth
- Disgyblion i greu cofnod fel dyddiadur yn nodi'r hyn maent wedi ei wneud ym mhob gwrs. Gallai'r disgyblion osod targedau ar y dechrau a gwerthuso eu cynnydd ar ddiwedd pob gwrs.